

Konservy pro turisty

doporučí

— J. V. VONDRÁČEK, —

Praha I., Perlová ulice č. 10.

Račte žádat obšírný ceník. — Zásylky na dobírku.

PETR SVOBODA,

ryjec, ozdobník a emailleur v Praze, Bartolomějská ul. č. 309-I.

dodavatel klubu českých turistů a české ústřední jednoty velocipelistů v Praze, jakož i mnohých klubů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Zhotovuje odznaky turistické, cyklistické a sokolské v emaili buď dle návrhů vlastních aneb jemu podaných vkusně a v cenách nejlevnějších.

Kavárna Eisenkoll

Žitná ulice č. 1. U KARLA IV. Žitná ulice č. 1.

— Středisko sportsmanů. —

Sportovní časopisy. — Plzeňský prazdroj.

Humpolecké lodny

na obleky turistické a lovecké, jakož i jemné modní látky anglické a brněnské doporučuje v největším výběru a levných cenách při dobré jakosti obchodní dům

J. Novák,

Praha, Vodičkova ulice, jediné „u Štajgrů“,
Kolín, Rubešova ulice.

— Vzorčky na požádání franko. —

Fotografické přístroje

— všech druhů a velikostí, —

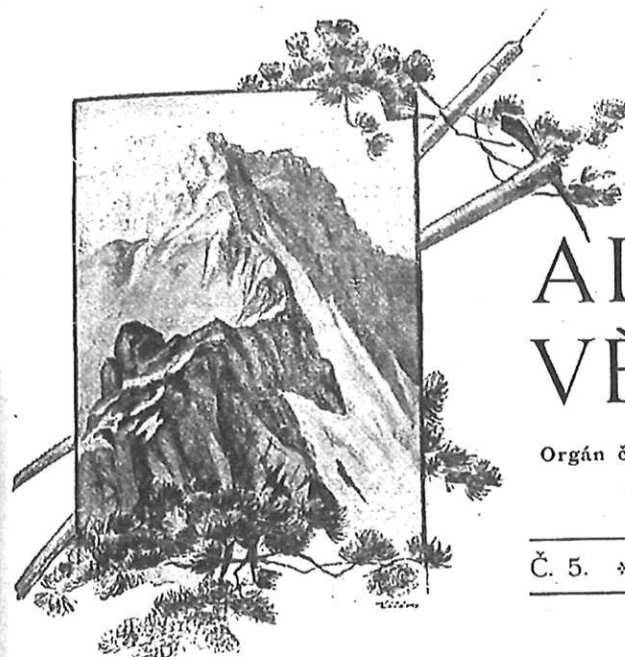
skioptikony, stereoskopická kukátka

a veškeré potřeby za nejlevnější ceny

u výrobce **J. VOJTY**, Smíchov 435.

Filiálka: Ferdinandova třída č. 6., proti české spořitelně.

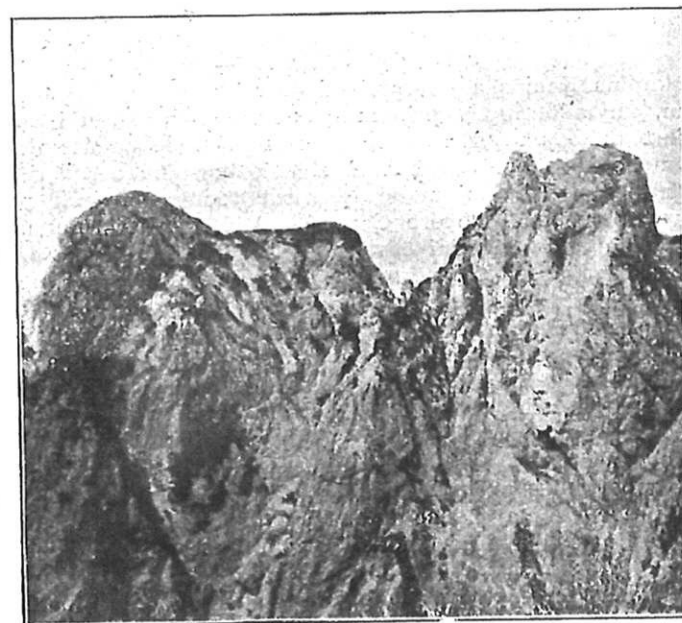
Tiskem České grafické společnosti »Unie« v Praze. — Nákladem českého odboru slov. alp. družstva.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 5. * ÚNOR 1904. * R. VI.

Severní věže Fünfschpitz.

Dle fotografie Dra. Vl. Rážíčky.

Skupina Kaninská.

Monografický náčrt, jež napsal Dr. Vladislav Růžička.

(Pokrač.)

Ale snad je lépe, že kraje tyto jsou dosud tak málo frekventovány cestujícím davem. Zdaž neotevřely by se jim také brány vlivům a proudům cizáckým? Zdaž nezněl by nám tam, kde vítá nás nyní měkká slovinčina, vstříc drsný cizí zvuk? Zdaž konečně je také slovinský lid tam dosti silný a probudilý, aby nevzal takovým cizineckým vpádem porušení a zkázu? Ovšem se věci nevyvíjejí tak rychle a prorokování se obvykle nevyplácí. Naším přáním ovšem jest, aby zpřístupnění této oblasti nevzala za své také ona páska kmenové příbuznosti, která nás vedle půvabů přírodních poutá a táhne k těmto dosud téměř zapomenutým krajům.

Neboť skupina Kaninská jest vzdor tomu, že na jedné její straně němčina, na druhé italština úředními jsou jazyky, přece jen slovinskou. Pouze na severu nejsou údolí její osazena Slovinci. Údolí Raccolanské jest vlašské, Rabl německý. Ale také zde druhdy asi stíleli Slovinci, neboť jest tu zachováno dosti slovinských jmen a názvů místních. Poměry národnostní jsou zde tedy poněkud analogické těm, jež vládnou ve skupině Višské. Také zde sídlí tři národnosti. Kdežto však ve Višské o největší díly dělí se Němci s Italy a nejmenší připadá Slovincům, ve skupině Kaninské naopak daleko převahu mají Slované (přes 6000 duší), menší část připadá Italům (3500), nepatrný zlomek pak Němcům (600).

* * *

Že skupina Kaninská poskytuje dosti příležitosti ku práci alpským družstvům, zbytečně bych připomínal. Upravených cest i pouze značených jest málo, ba ani chat není dostatek, leda na území italském. Tu je vedle chaty Nevejské S. A. F. slušně ohostěné a soukromého Ricovera Maraini několik minut od Nevejské vzdáleného ještě primitivní, ale výborně položené Ricovero Canin S. A. F. na severním úbočí Kaninském, mimo to v západní části hlavního hřebene poblíže sedla La Buja vojenské zavětiště Ricovero »Regina Margherita«, ovšem jen podmíněčně přístupné. Naproti tomu na území rakouském je pouze chata přímořského (dříve gorického) odboru D. Ö. A. V. na jižním úbočí, sice slušně stavěná a proviantem opatřená, ale přece vlhká a — což je hlavní, nedostí výhodně situovaná. Celá východní polovina plateau Kaninského pak postrádá jakéhokoliv opatření, které by výstupy usnadňovalo. Zde bylo by postavení ochranné chýže velmi žádoucí. Kanin zaslouhoval by zajisté pro svůj zvláštní orografický charakter toho, aby nezůstal nepovšimnut naším družstvem, zejména když německé a italské již dávno práce v něm se uchopilo. Celý jižní bok skupiny je ovládnut slovinským Bovicem a přece není na něm ani jediné slovinské cesty, ani jediné slovinské chaty. Nestál by Kanin za to, aby v Bovci vytvořil se odbor S. P. D., který by si jeho horstvo za pracovní oblast vyvolil? Či neměl vlastně takový odbor již dávno zde býti? Dávám na uvážení ořízky tyto rozhodujícím činitelům v Bovci. Sočská podružnice zajisté nemůže stačiti na ohromnou oblast jižní Triglavské, jižní Man-

gartské, celé Kaninské skupiny i souhoří Matajurského. Utvoření nového odboru v Bovci pro Kanin značilo by praktické rozdělení práce, úlevu pro Sočskou podružnici a přineslo by Bovci jistě jen prospěch.

* * *

Právě tak málo jako navštěvována, jest skupina Kaninská i literárně zpracována. Největší péče byla věnována národopisu a jazykozpytu, ale také vlastně jen pokud jde o Slované rezjanské. V té příčině ani naše literatura pozadu nezůstala. Již Dobrovský*) a Šafařík**) psali o Rezjanech, v novější době hlavně Adolf Černý***) styky s nimi udržuje. Největší zásluhy o probádání Rezje v uvedeném směru získal si však prof. Baudoin de Courtenay.†) Šulcová-Adajevská††) budoucnosti zachovala řadu písní a tanců rezjanských. Z literatury slovinské uvádím: Kočiančiče (Cvetnik, 1867) a Rutara (Ljubljanski Zvon, 1890). Z Rusů hlavně Srezněvskij buď citován. Bohužel jsem příliš málo obeznámen s vědami uvedenými, než abych se mohl odvážiti načrtnouti zde výsledky jimi dosud dobyté. Snad vítané péro odborného znalce seznámí nás s nimi i v našem »Alpském Věstníku«.

Jinak bylo psáno o skupině Kaninské velmi málo. Z naší turistické literatury uvádím články prof. Chodounského: Prestreljenik (A. V. I.), Menelik (A. V. IV.), dra. B. Franty, Kanin (A. V. VI.), red. J. Kuffnera feuilleton, líčící přechod z Bovce do Rezje (Nár. Listy 1901) a naposled Dvorského: Z Bovce do Rezje (A. V. VI.) Než také cizí literatury mají jen málo zpráv o Kaninu. Nehledě k několika článkům samostatným,†††) dlužno uvést tyto větší publikace:

Gustav Jaeger, Touristenführer im Kanalthal, Wien, 1873.

Herm. Findenig, Aus den Raibler Bergen, Ztschft. D. Ö. A. V. 1879.

G. Marinelli, Guida del Canal del Ferro, Udine, 1894.

Nejméně významná je Findenigova; líčí pouze výstup na Kanin vrch od Neveje. Práce Jaegerova obsahuje mnoho dobrých podrobností, uvádí vše, co té doby o Kaninu bylo známo a vyznačuje se všemi přednostmi tohoto zneuznávaného průkopníka alpismu v západních Alpách Julských, zejména přihlížením k správné nomenklatuře. Kniha Marinelli-ho ovšem také stojí plně na výši doby, obsahující veliký materiál ze všech oborů zeměvědy a jest vlastně jediným systematickým zpracováním italské části Kaninu. Marinelli také jediný zabýval se

*) Slavín 1834.

**) Dennica 1842 a Slovanské starožitnosti.

***) Viz »Slovanský přehled«.

†) Celá řada prací, viz ku př. Slavjanskij Sbornik III. 1877, Opit fonetiki Rezjanských govorov 1875. — Materialie k jehoslov. dialektol. a etnografii, vyd. carskou akad. v Petrohradě 1891 atd.

††) Carská akad. v Petrohradě 1891.

†††) Z těchto uvádím Pražana Dra. Hechta: Aus der Caningruppe. Ztschft. D. Ö. A. V. 1883. C. A. Wurmb: Aus den Raibler Bergen: Monte Canin. Jahrb. d. Steirisch. Gebirgsvereins. IV. 1876. Czörnig: Ueb. d. Prestreljenik. Ztschft. D. Ö. A. V. I. a z nejnovějších E. Lucerna: Prestreljenik, Oesterr. Alpenzeitung. 1901. No. 561.

orografii a topografii horstva Kaninského. Vztahuje se ovšem pouze na okresek k Itálii příslušný.

Geologii Kaninu zabývají se práce:

Taramelli, Spiegaz. della carta geol. del Friuli, Pavia, 1881, a Dr. O. Laxa, O původu alp Julských (A. V. V.).

V přítomných řádkách podávám poprvé popis celého okrsku skupiny Kaninské a prosím čtenáře, aby mi neodnímal své pozornosti ani při následujících, snad méně zajímavých odstavcích.

Orometrie a orografie.

Jakkoliv vím, že jen málo čtenářů věnuje pozornost této stati, přece jsem se nemohl odhodlati, abych ji vynechal, jednak vzhledem k principům, které jsem si vytknul pro systematické zpracování orografie Julských Alp, jednak pro radost, jakou mi působilo její sepsání. Neboť při něm prožil jsem v duchu opět všechny ony rozkošné chvíle, během kterých poznával jsem horstvo Kaninské. Ku každému výstupu, ku každé túře poji se ten onen nový poznatek, až souhrn jich umožňuje mi podati čtenáři tuto práci.

Snad nepřeceňuji, pravím-li, že následující řádky umožní — u spojení s připojeným náčrtem mapy — poprvé správnější orientaci ve střední a východní části skupiny Kaninské, tedy v části vlastně nejdůležitější pro nás, poněvadž je ovládána Bovcem a nese na svých okrajích nejvyšší vrcholy. Znázornění tohoto oddílu Kaninského jest na speciální mapě generalního štábu (1:75.000) kol. IX. z. 20 téměř veskrze nesprávné. Nejen že, jak později dovedím, nomenklatura její neodpovídá nikterak jménům lidem užívaným, ale i průběh hřebenu nesprávně jest zakreslen a jednotlivé body zcela chybně situovány. Průběhem svých vývodů budu míti dosti příležitosti ku kritice této mapy, která byla dosud jedinou pomůckou zeměpisce i alpisty v těchto krajích. Jak dalece vady její při nové reambulaci p. setníkem Krátkým v posledních letech podniknuté byly opraveny, není mi známo; nový tento material nebyl dosud publikován, čehož v zájmu zeměvědy dlužno skutečně litovati. Vojenská mapa italská (1:50.000) i mapa Marinelli-ho (1:100.000) připojená ku »Guida del Canal del Ferro« převzaly jak terrain, tak i názvosloví zmíněných částí z rakouské speciální mapy.

Za to jsou na vlaském území (mapa spec. v měřítku 1:75.000 Tav. Pontebba a Udine sahá pouze ke hranicím říšským) veskrze spolehlivější, aspoň co do podání terrainu, byť i v názvosloví tu a tam jeví se odchylky od skutečnosti, tím, že dána přednost názvu italskému. Výborná je mapa v měřítku 1:50.000 (Fo. Chiusaforte a Montemaggiore), která se vyznačuje dokonale provedenými isohypsami o aequidistanci 50 m a vzdor četným datům velkou přehledností a snadnou čitelností.

K účelům orometrie kontroloval jsem všechny uvedené mapy, srovnává je pečlivě s poměry skutečnými, při čemž paměť podporována velkým počtem fotografických snímků. Údaje hypsometrické podrobeny revisi, nová měření aneroidem a klinometrem získána; kde se

objevily značnější difference, vzaty v počet nejen výsledky vlastní, nýbrž i data map vojenských a četné výškové údaje Marinelli-ho. Možno tu vysloviti domněnku, že získaná čísla ve své podstatě zůstanou i při dalších kontrolách nezměněna a podají nám správný obraz reliefových poměrů skupiny Kaninské.

Ohraničení skupiny.

Skupina Kaninská, uložená mezi 30° 52' 40" — 31° 16' 20" v. d. F. a mezi 46° 18' — 46° 23' 18" s. š. jest tekoucími vodami i hlubokými údolními dosti přesně ohraničena. Pouze na *js.* nezdá se ohraničení tak výrazným, poněvadž úval Barman potoku a údolí Ovčejské spojeny jsou sedlem (Krnica) 1101 m vysokým. Sedlo to však bylo nutno zvoliti za hranici skupiny Kaninské, jelikož sedlo v Planjeh, které by jedině mohlo konkurrovati, jest značně vyšší, totiž 1661 m. Hřeben Plaurisu pak, nejbližší Rezjanskému směrem na jih, tvoří, nehledě k naprosto odlišnému charakteru jeho, veskrze v sobě uzavřenou massu a údolí, která jej na jihu obklopují (údolí Vensonazza, úd. Mudji), leží průměrně výše, nežli korrespondující hraniční údolí hřebenu Rezjanského (spodní část Rezijské s úvalem Barman potoku, úd. Ovčejské).

Tvar skupiny Kaninské jest ležatý půlměsíc konkavitou na sever, hroty k *v.* a *z.* obrácený.

Hraniční údolí skupiny jsou tato:

- Na *s.* údolí Jezerní, k východu spadající, jezerem Rablským zakončené, a údolí Raccolana, oddělené od něho sedlem Nevejským, jehož potok — Reklanica — ústí do Felly;
- na *sz.* část údolí Felly — Canale del Ferro a sice od Chiusaforte až po Rezjuty;
- na *js.* dolní část údolí Rezijské a to od Rezjuty ku stoku Barman potoku s Rezjanskou vodou; dále hluboký úval Barman potoku s pobočnou strouhou vedoucí k sedlu Krnica;
- na *j.* údolí Ovčejské od sedla Krnica ku stoku Ovčejského potoka se Sočou; pak údolí Soče samé až ku vtoku Koritnice;
- na *v.* údolí Koritnice až tam, kde
- na *sv.* žleb Predelcy ohraničení skupiny Kaninské na sedle Predelském zakončuje.

Vody skupiny Kaninské ubírají se jednak k Felle a Soči, jinak k Zilici.

(Přítě dále.)

*

Na kole Alpami.

Píše M.

(Dokončení.)

- 6. den. Levico — Pergine — Trento — Vezzano — Tione — Pinzolo 84 km.
- 7. den. Pinzolo — Madonna di Campiglio — Malé — Cles 58 km.

8. den. Cles—Cavareno—Mendola—Bozen 54 km; odtud drahou do Prahy. Poněkud méně známou alpistům bude trať Trento—Vezzano—Tione, ležící stranou od obvyklých tur; mile působí tu střídání se horských skalních scenerií s krajinovými obrázky rázu čistě severoitalského, oživenými bohatou jižní vegetací. Za Pinzolem vstupujeme do oblasti skupin Adamelské a Brentské; skupina posléz uvedená vévodí již po celé cestě od Pinzola zjeví se turistovi v plné nádheře a kráse na pasu nad Madonnou di Campiglio. Madonna di Campiglio nás poněkud sklámala; jest tak obklopena a uzavřena lesy se všech stran, že domníváte se býti spíše v krajině šumavské než v bezprostřední blízkosti ledovců Adamelských. Z další cesty upoutaly nás ohromné strže v hloubi více sto metrů, jimiž rozerváno jest celé plateau v obvodu města Clesu a dále velkolepá vyhlídka otvírající se s pasu Mendolského na údolí Adiže s Bozenem, San Michele, Kaltern ohraničené k východu skupinou Rosengartenskou.

V červenci roku uplynulého počala u mne vlastně nová éra v oboru cyklisticko-turistickém. Nasytiv se totiž již do jisté míry kočování sportovního, rozhodl jsem se zkusit jednou trvalejší pobyt na jednom a témž místě. Přirozeno, že volba pro tento pokus nemohla stihnouti jiné místo než Jezero, kam lákala mne nejen vyhlídka na nádherné partie horské v oblasti ovládané naším čilým alpským odborem, ale i nadeje, že v případě sportovní nečinnosti anebo nuceného odpočinku následkem nepřízně nebes nebude mně v milém kruhu české kolonie strádati trapným pocitem nudné osamělosti.

Původně bylo úmyslem naším svěřiti se po celou cestu železnici, avšak zběžný pohled na mapu poučil nás, že mezi Štýrskem a Korutany je bohužel ještě jeden pas námi dosud nesjetý, t. zv. Turracher Höhe, i proměněn byl ihned systém čistě železniční v obvyklou naši smíšenou soustavu vlakově-cyklistickou.

Ostatně nelitovali jsme nikterak tohoto změněného rozhodnutí, neboť, byť i tato cesta neskytala v celku větších dojmů, než jakých jsme zažili na svých dosavadních partiích, přece umožnila nám poznati několik opravdu kabinetních výtvorů přírody, jež by i střízlivého pozorovatele uvedly v nadšení. Vzpomínám v té příčině krásného údolí Radmerského, do něhož jsme zabloudili na cestě z Hiefflau do Eisenerzu, dále cesty z Turrachské výšiny k Millstättskému jezeru a zejména pak nádherného pohledu otvírajícího se ze sedla na údolí Zilské, Dobrač, Mangart a řetěz Alp Karnských. Pro úplnost podotýkám, že cesta brala se následujícím směrem: Hiefflau—Eisenerz—Vorderberg—Lubno—Sv. Michael, odtud přes Unzmarkt do Turrachu, pak kolem: Turracher Höhe, Ebensee, Döbriach, Milstatt—Spital na Drávě—Paternion—Kreuzen, Noče, Bistrica, Vratce, Trbiž, Bled, Bochyň, Bled, Kráň—Jezero (celkem 398 km).

V Jezeru vrhli jsme se se zuřivostí pravých začátečníků na sport alpský. Seznámivše se s různými »planinami«, jimiž bezprostřední okolí Jezerska hojně jest obdařeno, a absolvovavše předběžný kurs stečením Vernikova Grintovce, Velikého Vrhů a Mlynářského sedla, odvážili jsme se také k většímu výstupu a sice na pravý Grintovec a Kočnu. Výlet tento vydařil se za vedení Vavřince Potočníka i Jerneje Krče a v milé

společnosti znamenitě; docílený čas shledali odborníci, byť i ne pozoruhodným, tož přece velmi slušným. Šli jsme z české chaty v 5 h. 30 minut ráno; příchod na Mlynářské sedlo v 7 h. 20 m.; na Grintovec v 8 h. 20 m.; odchod s Grintovce v 9 h. 5 minnt a příchod na vrchol Kočny přes Jezerní sedlo v 11 h. 45 m.; odtud sestup přes chatu Frischaufovu k Povšnarovi, kam přibyli jsme krátce po 4. hod. Zpáteční cestu z Jezera konali jsme bez zvláštních dojmů po kole až do Glandorfu přes Belu, Železnou Kapli a Celovec.

Přikročím nyní k vyličení druhé cesty do Švýcarska. K upokojení váženého čtenáře, jehož nudu při čtení tohoto slohového cvičení dovedu si živě představit, podotýkám výslovně, že popis bude zcela stručný a že je také již posledním.

Novou počala býti tura pro nás teprve za Naudersem, kde odbočili jsme od silnice Landecko-Meranské ke hranicím Švýcarským. V Martinsbrucku, celní stanici kantonu Graubündenského, vstoupili jsme do vlastního Dolního Engadinu; silnice vine se údolím Innu stále, místy značně stoupajíc; údolí nezanechalo v nás z počátku zvláštního dojmu; podobáť se na vlas obdobným dolinám Alpským a jenom nádherné hotely a řady protivných mailcoatů a poštovních vozů upomínaly nás, že nalézáme se v eldoradu hotelierů a povozníků. Krásnými opravdu body jsou Schuls a Tarasp, dvě známá lázeňská místa a rovněž i Süss, kde jsme první den nocovali (z Landecku 88 km.). Druhý den způsobilo nám sedlo Flüela příjemné překvapení; byť bych i čtenáře ušetřil líčením velkolepých, ledovcových panoramat a alpských scenerií třpytem podzimního slunce ozářených, jež nám oslazovaly tlačení kola na sedlo, nemohu přece mlčením pominouti, že jízda dolů byla pravým unikem co do sportovního požitku; odborníku postačí k posouzení situace zajisté sdělení, že se nám na cestě s vrcholem do Davosu podařilo docílit průměrné rychlosti 32 km za hodinu.

Byl bych ovšem ve velkých rozpacích, kdyby mně bylo uloženo, abych krajinu na severním svahu Flüely byť i jen v hrubých obrysech měl popsat. Kulminačním bodem toho dne byl však přece jen Davos sám. Třeba si představit, že s náruživostí holdujeme zároveň sportu lyžařskému, aby bylo lze pochopiti nadšení spojené s posvátnou úctou, s jakou jsme pohlíželi na stráně toto lázeňské místo obklopující a patrně již přírodou pro provozování všech možných sportů severanských uzpůsobené. Jak krásně je tu asi v zimě, kdy svahy oživeny jsou jezdci na lyžích, toboganech, bobsleighách, rennwolfách, sportovních saních a podobných údolamných nástrojích, jež lidská touha po zábavě, zajisté ne bez návodu chirurgů, vymyslíla.

Vždyť Davos byl i na podzim bez sněhu, tedy bez svého vlastního prostředí, tak velkolepý! Projevše divoce rozeklanou pahorkatinou mezi Davosem a Wiesen a minuvše bezvýznamné celkem lázně Alvarneu dospěli jsme téhož dne na noc do Filisuru na úpatí Albuly (celkem 59 km.). Mohu upřímně říci, že jsem si od Albuly po dojmech zažitých na Flüele nesliboval stupňování požitku; avšak skutečnost přesvědčila nás druhý den o opaku, neboť již za Bergünem odprosili jsme tento rajský kout za všechno zlé mínění, jež jsme o něm ještě před chvílí měli, a prohlásili jednomyslně Albulu za nejkrásnější a nejzajímavější pas, vyjímajíc ovšem

Stilfské sedlo, jemuž přece za všech okolností prvenství před konkurenty ostatními náleží. Zajímavost Albuly, nehledě k sceneriím horským, vrcholícím v Albulahornu, zvyšují též velkolepé stavby nové železnice; celá řada vratných tunelů je tak podivuhodně konstruována, že třeba tomu, kdo ze silnice vývoj trati pozoruje, mnohdy bedlivého pozorování, aby si jasně představil, kterým směrem si dráha cestu labyrinty skalními proklesuje.

Jízda ze sedla do Ponte jest příkroستí svou dosti nebezpečná; pamatují se dobře, že osy zadních kol následkem silného brzdění zpětným šlapáním se značně rozžhavily. Trať Ponte—Bever—Samaden—Pontresina (z Filisuru 46 km), Celerina, Sv. Moric, Silvaplana—Maloja tvoří jádro t. zv. Horního Engadinu, sledujíc tok Innu až k prameni jeho. Jména právě uvedená těší se jako místa lázeňská světovému jménu; příroda obsypala v pravém slova smyslu tento kout skvosty horských scenerií a lidská ruka dovršila dílo její v celek oslňující. Nezapomenutelným zůstane mi dojem, jaký na nás učinila Pontresina s pozadím Berninské skupiny a Sv. Moric! Také obyvatelstvo těchto končin jest nejvýš zajímavé; obývají téměř celý Engadin Románi, národ to svou příslušností kmenovou na venek zcela nepatrně osvědčující; střediskem jich v Engadinu je Samaden, kde vychází také časopis románský, nazvaný »Fögli Engiadina« (list engadinský); Samaden bylo také jediné místo, kde jsem ušel románské nápisy v hojnější míře; i obecní dům nese tu hrdě domorodý název: Chesa communela. Ostatně však, jak jsem interviewem s jedním domorodcem zjistil, požívají Románi v kantonu graubündenském úplné rovnoprávnosti majíce právo u všech úřadů i v kantonální radě užívati svého jazyka, i myslím, že nemá pravdu, kdo srovnává postavení Románů s postavením Slovinců v Korutanech.

Ze Malojou počíná zcela jiný svět; až do Castasegni jsme sice jeli na půdě Švýcarské, avšak z celého kraje vane již duch čistě italský; cestu z Maloje do Chiavenny chválí turisté neobyčejně; my úsudku v té příčině podati nemůžeme, ježto jeli jsme v úplné mlze.

Mínuvše Chiavennu a dotknuvše se v Gravedone (z Pontresiny 98 km.) Comského jezera, dorazili jsme v následujících dvou dnech přes Porlezzu, Lugano, Bellinzonu a Giornico do Faide (Gravedone—Faide 88 km.). Odtud počíná nejvelkolepější část dráhy Gotthardské; dráha i silnice stísněny jsou v úzkém hlubokém údolí a závodí spolu podivuhodnými stavbami.

V Airolu opustili jsme dráhu zmizevši v Gotthardském tunelu a věnovali se téměř půl třetí hodiny strkání kola na pas. Líče krásy přírodní Gotthardu musil bych jen opakovati to, co jsem uvedl o Flüele a Albule, a dávám-li přece přednost Albule, činím tak jen z toho důvodu, že příliš ponurá scenerie Gotthardská nezůstává ve mně dojmu tak milého, jako veselé krajinářské obrázky lahodící oku cestovateli na Albule. Jízda z pasu přes Hospenthal, Andermatt a Göschenen do Altdorfu byla opět pravým sportovním požitkem; mírný spád a výborný povrch silnice umožňuje rychlosti opravdu báječné; toliko v tak zvaném Urilochu mezi Andermattem a Göschenen dlužno užiti náležitě opatrnosti na serpentínách, proplétajících se v závratné výši nad vodo-

pády a okolními stržemi. (Faide—Altdorf 74 km; z pasu do Altdorfu ujeto 48 km za 1 h. 50 m.). U Altdorfu vstoupili jsme na půdu většiny čtenářů zajisté tak známou a různými daleko povolanějšími autory tak často již popisovanou, že obmezím se na pouhé registrování směru túry, jak následuje:

Altdorf—Flüelen—Axenstrasse—Brunnen—Vitznau—odtud parníkem do Luzernu, po té kolem přes Küsnacht, Arth do Zugu (59 km.); následující den: Zug—Albis—Zürich—Rapperswil—Uznach—Watwil 93 km., odtud přes Lichtensteig—Herisau—St. Gallen do Rohrschachu (45 km), kdež jsme švýcarskou půdu opustili, přeplavivše se parníkem do Bregenzu. Tura skončena v Imstu na dráze Arlberské.

* * *

Ku konci několik slov o našem vystrojení na turách cyklistických. Především podotýkám, že každý z nás měl kolo jiné soustavy a všechna se celkem dobře osvědčila; ovšem doporučuji každému turistovi, jenž podobné cesty chce podniknouti, aby opatřil si kolo co nejsilněji stavěné a koupil raději stroj dražší, ježto požadavky kladené na výkonnost kola terénem a povrchem silnice jsou u srovnání s našimi poměry opravdu neobyčejné. Volnému kolu (Freewheel) dávám na základě nabytých zkušeností rozhodně přednost před kolem pevným; nehledě k úspoře času i sil při jízdě s vrchu, dá se volné kolo na špatných silnicích daleko lépe ovládati; ostatně ani jízda v blátě, pro kterouž mnozí volné kolo perhoreskují, nečiní při přiměřeném výcviku obtíž. K brzdění postačí dobrá přední brzda a brzda freewhelová, ježto ve spádech nad 20% za příčinou ušetření kola dlužno bez toho stroj vésti; pro ty jezdce, kteří by obyčejné brzdy nepovažovali za dostatečné, doporučuje se buď brzda Carloniova působící na pneumatiku zadního kola, neb brzda Bowdenova, účinkující na ráfek zadního kola. Z freewhelových soustav v naší společnosti užívaných, totiž Morrow, Fichtl-Sax a New-Departury, osvědčily se, pokud se pamatuji, všechny zcela dobře. K uschování zavazadel hodí se nejlépe velká brašna vyplňující celý rám; menší brašny umístil jsem na řídítkách a za sedlem; upevnění veškerých zavazadel na řídítku neodporuji, jelikož stroj přílišným zatížením předního kola stává se labilním. — Reserovních součástek brátí netřeba, postačí při dobrém kolu klíče na utahování šroubů, větší krabička s předměty na opravování pneumatiky, dvě tři reservní špice a klíček na jich utahování, t. zv. Speichenstrecker; přihodiloť se nám totiž dosti často, že kolo při rychlejší jízdě narážem na rigol neb vytržením špice o kámen se maličko zbourilo.

Končím úvahy své přáním, aby přízeň štěstěny provázela turisty, již našeho příkladu snad následovati budou, aspoň tou měrou, jakou byla nám na našich cestách až dosud údělem.

*

Fünfspic

(Jiří Čermák.)

(Pokračování.)

Několik ze skály čnějících balvanů a »steinmann« se vztyčenou tyčí zvou k zasluženému odpočinku. Pod námi stěny spadající příkrě do hloubi, kde s jedné strany blyští se zelenavá hladina Rablského jezera a bělají se široké nánosy Zilice, kol nichž jsou rozptýleny střechy rablských domků, s druhé strany spatřujeme dno divokého Remšendolu balvany pokryté. Směrem k severozápadu trčí před námi severní dvě věže Fünfspice, jež zastírají část obzoru, jsouce o několik metrů vyšší než vrchol námi dostoupený. Od nich na levo patříme přes nízké Rablské prohbi a táhlý hřbet Krajeska Hribu do Višské skupiny, jejíž mocné věže hustě skupeny trčí k nebi, nejvýše majestátním Višem a hrdou Hudou Policí. Dále na levo, nad Nevejským sedlem táhne se z povzdálí řetěz vrcholů skupiny Kaninské, lemovaný na úbočích sněhy. Nejimpozantnější z nich působí nám nejbližší Jerevca, stápějící paty své ve vlnách Rablského jezera. Na jihu trčí smělé, od nás jen nevelkým, ale hlubokým úvalem oddělené Plezy, obracející k nám hladké, nedostupné stěny. Přes jich vrcholy je viděti táhlý, rozeřvaný hřeben Krnice, od nich oddělený hlubokým údolím Koritnice.

Na jihovýchod rozhled poněkud zastírají obě jižnější věže Fünfspice. K východu zdvihá se linie horizontu k nebi mohutným kuželem Mangartu, za nímž v pozadí vážně vyhlíží rozeklaný vrchol Jalovce. K severu na obzoru kupí se táhlé hřbety Karavanek a bělavé srázy rozložitého Dobrače.

A nade vším klene se modré nebe, bez mráčku, čisté jako zřídka bývá. Však ticho, ani potuchy nikde o životu; i rušný Rabl jako by dole hluboko pod námi v údolí dřímá. Jen na západním nebi vznášá se mohutný nějaký opeřenec; klidným letem, majestátně, s rozpjatými křídly, aniž jimi pohnul, nesl se vzduchem blíž a blíže. »Postojina« (orel), poznamenal Mrakič. Nádherný opeřenec přeletěl nevysoko nad námi. Závistivě hleděli jsme za ním, až nám zmizel s očí, zapadnuv kdes do stěn Jalovce. Až, kdyby měl člověk křídla! To by to jinak v našich slovanských Alpách vypadalo! Jak by oživly opuštěné jinak vrcholy našich krásných hor! Kde nyní stane sotva jednou za několik let unavený horolezec, hemžilo by se okřídlených turistů, vesele poletujících od vrcholu k vrcholu.

Naši bujnou fantazii ztlumila teprv Mrakičova pobídka, abychom — nasytivše se dosti nádhernou vyhlídkou — starali se také o nasycení hladových svých žaludků. Vždyť jsme od rána téměř v ústech neměli. Kus chleba a konservovaný bažantí pain tvoří náš oběd a spolu i svačinu. Nemáme však ani do jídla valné chuti — jen kdyby bylo čím žízeň uhasit. Jaká pomoc; rozdělujeme zbylé víno na čtyři rovné díly (po $\frac{1}{4}$ l.) a snažíme se tím kraptem svlažit vyprahlá ústa. Víno došlo, žízeň jím zahánána nebyla, slunce praží stejně nemilosrdně do nás jako do bělavých skal. Jen trochu vody kdybychom měli!

Nic platno; musíme pomýšlet na sestup, snad přece přijdeme na vodu dříve než na dně Remšendolu.

Vyhledáváme tedy plechovou krabičku s visitkami našich předchůdců a připojujeme k papírům sežloutlým a vlhkem polozničeným data svého výstupu. Z nemnohých listů a lístků těch zajímá nás zejména visitka: »Adolf Gstirner DÖAV., Section Villach, Dr. Franz Schonka, Referent der k. k. österr. Staatsbahnen, am 15./10. 1893 mit Führer Fillafer. Keinem von uns dreien war der Weg von früher bekannt.«

Dále zmínky zasluhuje Miss Thomassonova, jež několikrát vrchol tento navštívila a jednou dokonce zde zanechala dlouhý, nadšený dopis. Téměř všechny výstupy provedeny byly s rablským Fillaferem; proto naše visitka, uvádějící jméno Mrakiče jako vůdce, bude ještě asi dlouho na opuštěném vrcholu zvláštností.

O $\frac{1}{2}$ 3. hodině opouštíme vrchol opět oním snadným komínem. Nyní však, místo na onu římsu, po níž jsme s levé strany (od jihu) přišli, dáváme se více na pravo (na sever). Sestupujeme poněkud dolů při hřebenu, překračujeme příkrou strž, ústící do rokle, jež dělí prostřední špičce od sousední severnější. Z dna strže nevysokým, téměř však hladkým komínem, přepaženým nahoře starým, pevným kořenem kosodřeviny (nutno jako hrazdu výsukem překonat) vystupujeme na skalní hrot. Odtud zříme pod sebou neveliké sedlo, od něhož dělí nás ne příliš vysoký skalní stupeň a lesík mohutných keřů kleč. Skalní stupeň byl snadno překonán; horší byl postup hustým houštím starých kosodřevin, v jichž větvích brzy zcela mizíme. Tvrdé, nepodajné a při tom velice pružné větve dosahující výše člověka, ozbrojené ostrým jehličím, u země stočené v přirozená oka, v nichž nohy váznou. Ruce nestačí chránit obličej před ranami větví, jichž spleti se člověk dere. Jeden druhého nevidíme, dereme se každý »svou« cestou; jenom z hlasitých výkřiků a nesalonního přimlouvání hanebné kleči můžeme soudit, že se držíme dosud nedaleko od sebe. Na těchto místech procitili jsme teprve hloubku a pravdivost vzdechu Zsigmondyho: »Blaze lezci, který dospěl až ke kosodřevinám; ale dvojnásob šťasten, který už je z kosodřevin venku.«

Po téměř tříčtvrtihodinném draní se kosodřevinou dosáhli jsme úzkého sedliska. Za námi byl sráz, porostlý klečí, jímž jsme právě sestoupili; před námi několik metrů vysoký skalní převis, jež tvoří nad sedlem hřeben severnější věže. Na levo rokle spadající k Rablu, na pravo nad míru příkré ssutkoviště, přes jehož okraj je viděti hluboko dole v údolí Remšendolském salaš.

Doufáme, že bude možno tudy sestup uskutečnit, ač se nám přílišný spád ssutek valně nezamlouvá. Obávající se, že by snadno mohla vzniknouti kamenná lavina, kdybychom všichni současně vstoupili na podezřelé ssutkoviště, usnáváme se na tom, aby jeden z nás šel rekonoskovat, jak dále asi terrain vyhlíží. Až bude směr sestupu přibližně určen, sestoupíme ssutkovištěm jeden po druhém; jednotlivce spíše unese než čtyři osoby. Chceme losovat, ale Mrakič oponuje a nabízí se sám k výzkumné cestě.

Zatím co sestupujeme zvolna podél skalní stěny a usazujeme se na horní kraj ssutek — kde ještě tu i tam ze skály vyčnívají pevné kameny, takže se můžeme bezpečně usadit a pozorovat pohyby našeho zvěda — sjíždí Mrakič obezřele sypajícím se za ním šutrem dolů.

Tam, kde s našeho stanoviska ssutkoviště končí a přes jeho okraj je vidět dno Remšendolu — vlastně jenom dno ramena jeho, pod stěny Fünfspeice zabíhajícího — Mrakič traversuje do skal na pravo (k východu). Ještě nějakou dobu zříme jej, jak směle se pohybuje po nejistých výstupcích a listách skalního srázu, pak mizí našim zrakům pod okrajem skal. Čekáme sedíce na horním konci ssutek jeden nad druhým, přidržující se záchytů ve skalní stěně. Občas slyšíme rachot kamenů, jež asi dotekem Mrakičovým uvolněny řítí se do hlubiny; občas slyšíme Mrakičovo volání, znamenající, že dosud ještě neví, jak to půjde dále, a že musí tedy ještě hlouběji sestupovati.

(Dokončení.)

*

Zprávy o turách, jež vykonali členové českého odboru Slov. Pl. Družstva.*)

Pan učitel měšť. školy Fr. Zvoniček s chotí a p. Michalem. Praha; Golling; přechod přes Eckersattel (1379 m) do Berchtesgaden. Skrze Saugasse do Funtenseehütte na Kamenném moři, Riemannhaus, výstup na Sommerstein (2306 m), sestup přes Ramseiderscharte do Saalfelden, Sv. Antonín, Moos-thalem do chaty Darmstadtské (2426 m), sedlo Kuchenjoch (2806 m), výstup na Scheibler (2988 m), sestup do chaty Kostnické (1768 m) a zpět do Sv. Antonína. Přes Sv. Krištof (1802 m) do Bludence, Brandu. Výstup do Douglassovy chaty na jezeře Lünerském (1969 m), výstup na Scesaplanu (2967 m). Zpět k jezeru přes Vera Joch, Schweizer Thor, Ofen Pass, Gauerthalem do St. Gallenkirch. Gaschurn, Patenen, Gross Wermunthal, Madlener Haus (1904 m), Bieler Höhe (2046 m). Pro déšť upuštěno od výstupu na Piz Buin. Sestup do Gallthür. Z Landecku přes Finstermünz do Malsu, Glurns, Prad, Gomagoi, Trafoi, Stilské sedlo, výstup na Rütthelspitze (3030 m), zpět na sedlo a sestup po silnici stillské do Bormia. Sv. Kateřina, Capanna Cedeh, ledovec Suldenský, výstup na Cevedale (Zufallspitze, 3774 m), sestup do chaty Hallské, Schaubachovy, Sulden, Gomagoi, Prad, Meran, Bolzano, Brixen, částečně drahou do Innsbrucku, Jenbach, údolím Zillerským do Zellu, údolím Gerloským do Gerlosu, výstup na sedlo (1700 m), sestup do Krimmlu.

Pan mag. pharm. Jos. Poici v Išlu: 2. června Hochschwab: 2200 m z Kapfenbergu ve Štyrsku: od »Bodenbauer-a« přes »G'hackte«; doba sjezdu 4 h. 5 m.; dolů: Weichbrunn, Edelboden, Hölle 3 h. 34 m., celkem v jednom dni 9 h. 6 m. Sám. Stupeň výstupu V. (při čemž číslo VII. pro každého začátečníka a číslo I. lezení za nejobtížnějších překážek a vyžadující největší zručnosti jak na skále tak na ledě). — 3. června z Gschnöder v téže skupině: skrze »Zerbenleiten«, »Weittal« po skalách traverse celé severní stěny až pod »Rother Fels« na »Karlboden«, Hochwart, Schiesstlhaus, 9 h. 10 m. Sám. IV. — III. — 4. června dolů: Edelsteig, Scewiesen, 2 h. 55 m. Sám. (VI.) — 10. června Raxalpe: 2909. (Hranice Štyrská a Dol. Rakous.) »Brandschneide« (VI.) »Bismarksteig« (V.); dolů: »Amalienweg« (VI.). Sám; 11 h. 3 m. — 12. června: Schneeburg 2074 z Payerbachu »Maria Enge«, »Krummholzsteig« (VI.); dolů: Fischersteig přes Bodenwiese Prigglitz. 10 h. 50 m. — 5. a 6. října: Z Išlu: Dachstein 2995: Hallstatt, Simonyho chata (4 h. 26 m.), zde nocleh. Ráno na to přes »Karlsfeld« na vrchol. — Traverse přes Gosauský ledovec. III. do Gosauzwang. 12 hod. 11 m. — Menší tury: Hohe Schrott 1830 m (VI. — VII.). Hainzen 1637 m směrem k Nusensee (V.). Zimnitz 1573 m (VII.).

*) Prosíme o další zprávy.

*

Ze slovanských Alp

Do Okrešelky nad logarským údolím přišlo r. 1887 dle knihy záznamů 56 osob, pak 31, 32, 26, 58, 52, 64, 75, 163, 73, 99, 78, 129, 104, 133, 136. Loni nebyl jsem na podzim v chatě, tak že nemohu udát počet návštěvníků. Velký počet jich r. 1895 vysvětluje se tím, že tehdy pořádán byl hromadný výlet z Ljubna do chaty.

J. Šjádneec.

V Lučích a sice v hostinci »Raduha«, byla vyložena 7. června 1894 kniha, do které zapsalo se toho roku 76 turistů a výletníků; v dalších letech 134, 56, 102, 136, 159, 73, 136, 200, loni pak 390. J. Š.

V Solčavě zapsalo se do 21. října 1903 v hostinci Šturmově 260 (loni 175), v Herletově 216 osob. J. Š.

O nové cestě Slov. Plan. družstva z Vratského údolí ke Triglavu píše »Südsteierische Post« mezi jiným: Nelze popřít, že nová vratská cesta, postavená Sl. Pl. družstvem, náleží k nejznamenitějším dílům ku povznesení návštěvy Triglavu; stezka tato z vratského údolí na severní plateau triglavské je nejkratší a může po ní jít i necvičený turista, kdežto stará cesta Alpenvereinu je o mnoho delší, obtížnější a více unavuje. — Doufáme, že letos otevření velké vratské Aljažovy chaty zúčastní se značný počet Čechů, kteří touto novou cestou vystoupí na Triglav.

*

Různé.

Náruživý a velmi dobrý lezec horský je císař německý. Každoročně stoupá na hory v Norvežsku, kde v okolí Digermulen dostoupil nejvyšších vrcholů. Císař chodí velmi rychle do vrchů, tak že jeho družina nemůže stačit mu a zůstává pryč někdy i daleko pozadu.

Švýcarský alpský klub vyzval všechny své odbory, aby udržovaly chaty své a nejbližší okolí jich ve větší čistotě. Podobného vyzvání bylo by třeba i ve východních Alpách, kde v chatách — celkem sice průměrem lepších než jsou chaty švýcarské — nalezneme mnohdy nečistoty dost. — Používání chat Švýc. alp. klubu jest bezplatné. — Odboru bernskému byla poskytnuta subvence 1500 fr. pro alpské museum.

Studentská výprava do Alp. V měsíci červenci m. r. podnikli prof. Dr. R. Werner a J. Scholz z Berlína s 22 žáky I. a II. třídy střední školy cestu do Alp. Na Kamenném moři stihla je sněhová vánice, takže sestup skrze Ramseiderscharte byl dosti nesnadný; z chaty Habachovy vystoupeno bylo na Kratzenberg, vysoký 3068 m. Pro nepříznivé počasí bylo upuštěno od výstupu na V. Venet (Venediger). Cesta skončila v Kufsteinu a Hinterbärenbachu, odkud vystoupilo 12 účastníků ještě na Ellmauer Halt. Po celou cestu nepříhodil se ni nejmenší úraz.

Karel Alfred Zittel †. V Mnichově zemřel dne 5. ledna t. r. tajný rada Karel A. z Zittlů, prezident akademie slovesnosti v Mnichově a známý geolog a paleontolog; byl po mnoho let předsedou něm. a rak. Alpenvereinu a jemu k počtu nazvána byla meteorologická stanice na Sonnblicku »chatou Zittelovou« (Zittelhaus).

Výprava v Andech, vyslaná do Bolívie z Freiburku, vystoupila na tyto vrcholy: Cerro Cordoba (4620 m), Salle Grande (5050 m) a Abra de Estaya (4100 m). Po delší dobu dlela výprava na horské pláni, vysoké průměrně 3500 m, kde zakusila zejména veliké rozdíly teploty — ve dne 30° tepla, v noci mrzla však voda ve stanech.

*

Zprávy spolkové.

Hribarův večer v Praze. Zpráva, že starosta lublaňský, p. J. Hribar, přijede do Prahy, aby odevzdal diplom čestného měšťanství lublaňského pěstiteli vzájemnosti československé, J. Legovi, vzbudila touhu, aby česká podružnice připravila váženému lublaňskému starostovi, který tolik zásluh získal si o zblížení obou národů, srdečnou, vřelou poctu. Dne 4. ledna t. r. pořádal odbor náš čestný večer Hribarův. Na rychlo bylo vše připraveno, bez reklamy, které nebylo třeba. Stačilo pouhé upozornění, jakého vzácného hosta Praha bude mít, aby celá česká veřejnost projevila vřelé sympatie národu slovinského, i aby projevila je také osobě vynikajícího reprezentanta jeho způsobem nejsrdečnějším. Jméno Hribar má v celém českém národě plně zasloužený dobrý zvuk; jméno to zná česká společnost tak dobře, tak vrylo se jí v paměť, že je u nás nejen vysoce váženo, ale také populární v celém národě. A tak dostavilo se do velké dvorany žofinské množství nejpřednějších zástupců českého národa a celé intelligence pražské a to jak dam i pánů. A když předsedá české podružnice, universitní profesor Dr. K. Chodounský, v nadšeném proslovu zmínil se o solidaritě národa slovinského i českého a pozdravil župana lublaňského, poukázav na jeho činnost pro vzájemné zblížení Slovinců a Čechů, tu při slovu Hribar celé shromáždění jásavě a dlouho uspořádalo ováci přítomnému županu, tak že řečník teprve po chvíli mohl pokračovati v řeči, jež obsahem svým a vřelostí svou strhla všechny přítomné k nové ovaci pro hosta a slovinský národ. Když pak povstal milý host, aby odpověděl, tu bouře potlesku dlouho a dlouho zněla dvoranou. Starosta Lublaně vřele mluvil o národních, politických, uměleckých, literárních i hospodářských vztazích obou národů a končil naději, že přátelství československé přetrvá věky a že Čechové naleznou vždy druhou svou domovinu ve vlasti slovinské. Starosta Hribar promluvil delší část řeči své česky. Ovace stupňovaly se ještě, když vzácný host po skončení programu odcházel. Bohužel, že p. Lego, zakladatel a pěstitel vzájemnosti československé, nemohl se pro churavost účastniti večera. — Koncert, který o večeru byl pořádán, měl skvělý průběh. Slečna Růžena Mattušova přednesem slovinských a českých písní, jakož i pan Kolář, žák prof. Ševčíka, sklídili bouře pochvaly. — Po koncertu následovaly skioptické obrazy ze Slovanských Alp a reprodukce smutných horolezeckých výkonů dle diapositivů p. dra. B. Jedličky. Na obrazy ty již předem těšila se mnoho celá společnost, neboť diapositivům p. dra. Jedličky, uznaného mistra v oboru fotografie, vyrovná se málo obrazů odborných firem, jež mají velkou pověst ve světě fotografickém. — Dámská společnost byla zastoupena skvěle. — Hribarův večer vydařil se plně, jméno župana lublaňského vrylo se ještě více všem Čechům v upomínku.

Výroční valná hromada českého odboru Sl. Pl. Družstva bude letos konána v pátek dne 19. února o 6. hod. večer v místnostech »Pražského klubu« (Jungmannova třída, průchodní dům k Měšťanské besedě). — Nesejde-li se v tuto dobu potřebný počet členů, koná se o 7. hodině valná hromada druhá, která se potom usnáší platně bez ohledu na počet přítomného členstva. Na programu jsou zprávy výboru a volné návrhy.

Čtvrtý společenský večer našeho odboru v letošním období bude pořádán dne 23. února o 1/2 8. hod. večerní v dolním sále žofinském. Přednášetí bude p. Dr. Vladislav Růžička o »Nových turách v Kaninské skupině«; přednáška bude jeho provázena asi 100 obrazy dle vlastních snímků p. přednášejícího.

Tombola ve prospěch české chaty pod Grintovcem, jež již po několik let každoročně značný příspěvek svému účelu vynesla, bude letos na programu pátého společenského večera odboru, pořádaného počátkem března (určitý den bude oznámen později) na Žofině. Výbor žádá o podporu v tom směru doufá, že i letos výtěžek bude značný a prosí, aby dárky do tomboly zaslány byly pokladníku odboru p. JUDru. St. Prachenskému, advokátu v Praze-II. č. 1947 (na Zderaze).

V Idriji ustavila se nová podružnice Sl. Pl. Družstva, která si vytkla za úkol, postaviti chatu na Javorníku v jižním Kraňsku, odkud otevírá se pohled na Julské i Saviňské Alpy, jakož i na blízkou Adriji. Do ustavující valné hromady přihlášení byli 42 členové. Vřele vítáme nový odbor.

Pro alpské museum zakoupil akademický kroužek obrazy od jesenického fotografa p. Pavlina. Zejména jsou to pohledy z údolí Vrat, Martulku, Vintgaru a Ratecí. Kroužku slíbeny fotografie od některých členů českého odboru i lze doufati, že za nedlouho bude pěkná sbírka fotografií pohromadě.

Výkaz příspěvků pro slovinské obyvatelstvo v Ukvách, povodní postižené: Akademický kroužek 10 K, Dr. Fr. Kulhavý 10 K, Společnost »Zelená Rota« 12 K, P. J. Vaněček 3 K, Dr. F. 5 K. Další příspěvky i dárky jakéhokoli druhu (šatstvo atd.) přijímá p. Ot. Vondráček na Smíchově, Jakubská ul. č. 11.

Za příznivce akad. kroužku přestoupil pan J. Havelka. Další přihlášky pp. příznivců přijímá pokladník kroužku F. Jenčíč, Královské Vinohrady, Puchmajerova ulice č. 8.

Věstník zasílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 1 zl. 50 kr., pro členy klubů turistických 1 zl.

Věstník vydává český odbor slov. alp. družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 19.

Dopisy týkající se administrace »Alpského Věstníku«, buďtež adresovány: Praha-III., Kampa 513.

Alpský Věstník vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září.

Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného).

F. Skumauc vulgo **Šmerc**,
horský vůdce pro Julské Alpy a Karavanky,
doporučuje P. T. cestovatelům svůj

turistický hostinec

v Mojstraně, 10 minut od stanice Dovje dráhy Trbiž-Lublaň.

Konservy pro turisty

doporučí

J. V. VONDRÁČEK,

Praha I., Perlová ulice č. 10.

Račte žádat obšírný ceník. — Zásylky na dobírku.

PETR SVOBODA,

ryjec, ozdobník a emailleur v Praze, Bartolomějská ul. č. 309-I.

dodavatel klubu českých turistů a české ústřední jednoty velocipedistů v Praze, jakož i mnohých klubů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Zhotovuje odznaky turistické, cyklistické a sokolské v emaili buď dle návrhů vlastních aneb jemu podaných vkusně a v cenách nejlevnějších.

Kavárna Eisenkoll

Žitná ulice čis. 1. U KARLA IV. Žitná ulice čis. 1

— Středisko sportsmanů. —

Sportovní časopisy. — Plzeňský prazdroj.

Humpolecké lodny

na obleky turistické a lovecké, jakož i jemné modní látky anglické a brněnské doporučuje v největším výběru a levných cenách při dobré jakosti obchodní dům

J. Novák,

Praha, Vodičkova ulice, jediné „u Štajgrů“,
Kolín, Rubešova ulice.

— Vzorky na požádání franko. —

Fotografické přístroje

všech druhů a velikostí,

skioptikony, stereoskopická kukátka

a veškeré potřeby za nejlevnější ceny

u výrobce **J. VOJTY**, Smíchov 453.

Filiálka: Ferdinandova třída č. 6., proti české spořitelně.

Tiskem „Unie“ v Praze. — Nákladem českého odboru slov. alp. družstva.

Zpráva o činnosti českého odboru Slov. Plan. družstva za rok 1903.

S upřímným potěšením a bez nejmenšího přeceňování lze na počátku výroční zprávy za lonský rok konstatovati opět pokrok na dráze k vytčenému cíli. Jest zadostučiněním, shledáváme-li, že ideální snahy a poctivá práce i dnes ještě něco platí. S malými prostředky bez reklamního aparátu sledujeme cíle své a ejhle, necht' v cestovní saisoně přehlídíme řady krajanů v různých koutech slovanského ráje alpského, nebo v zimě osvěžujeme mysl vzpomínkami na ten krásný horský svět, s radostí vždy nové přátele a přívržence vítáme v náš kruh. Česká organizace alpská nepopíratelně roste a mohutní. Letní středisko naše v Jezersku působí stále větší přitažlivostí a jakkoli dnes jest uznanou doménou českou, přece každoročně setkáváme se tu s příslušníky jiných národů, z nichž posud nikdo neopouštěl je neuspokojen, v Bledu a ostatních střediskách ve Slovanských Alpách jsou kolonie české uznaným a vítaným faktorem, a konečně společenské večírky naše v zimě těší se takové oblibě naší intelligence, že se skutečnou pýchou jich vzpomínáme.

Rok uplynulý věnován byl výhradně klidnému rozvoji díla započatého. Vytknuvše si za úkol intensivně zpracovati turistický kraj, v němž jsme se usadili a nerozptylovati sil, dokud zde práce není vykonána, musíme přirozeně především dostáti všem čestným závazkům svým v Jezersku, a ty jsou ještě nemalé jak v ohledu hmotném z nákladných podniků pocházející, tak i v morálním vzhledem k udržení a utvrzení posice slovanské v tomto ohroženém koutě slovanském.

Českou chatu, kde také loni stejně vzorně hospodařili manželé Krčovi, navštívilo do konce měsíce září 419 turistů, což proti roku předešlému znamená opět — od založení chaty stálý — přírůstek. Také počet vykonaných tur horských z chaty i Jezera samého opět vzrostl. Výstupy a přechody hostů jezerských neomezují se ostatně na vyšlapané cestičky, nýbrž vždy častěji podnikají se nové výzkumné partie, a tak přirozeně stále více území zabírá naše kolonie do své působnosti.

V Jezeru u Muriho i u Stullerů bylo po celé léto živo a veselo jako v úle, a ani jediný nesoulad nerušil zátiší milého našeho sídla. Veliká většina stálých hostů vrátila se opět, k nim přibyla řada nových, a kolonie bledská vyslala opět několik výprav na návštěvu krajanů v Jezersku.

Na Bledu bylo mezi 2799 hosty úředně přihlášenými dobrých 10% Čechů, z nichž většina arci buď celé léto nebo aspoň značnou jeho část zde ztrávili. Je skutečným potěšením pozorovati, jak i zde význam české návštěvy každoročně se vzrůstá a jak obyvatelstvo domácí krajanů našich si váží. Konečně i v jednotlivých střediskách skupiny Višské bylo lze roku lonského pozorovati pokrok v návštěvě české, a neklamou-li známky, můžeme s bezpečností očekávati, že se z těchto začátků za krátko vyvinou celé kolonie stálých hostů českých.

Z horských našich stezek jsme důkladně opravili a ještě dále zabezpečili hlavní stezku na Mlinarské sedlo, pak Žrelem a konečně i cestu na chatu, nově tračována cesta na Golí Vrch a odtud na sedlo na hoře

Jezeru; provedena *řádná revize značení*, a na 7 vrcholcích v okolí Jezerska umístěny pamětní knihy našeho odboru.

O tom, co jsme podnikli k dosažení *lepšího spojení* s jižními zeměmi alpskými, podána byla jednak v lonské zprávě, jednak v č. 6. pátého-ročníku A. V. (březen 1903) podrobná zpráva. Nedosáhlo-li se potud ještě plného výsledku, přece aspoň loňští návštěvníci mohli již použiti značné výhody zlepšeného spojení přímých vozů z Prahy. Kromě toho podařilo se nám s účinnou podporou výboru ústředního domoci se též lepšího *spojení poštovního* mezi Krání a Jezerem. Letošním červnem, zavedeno bude pohodlné spojení poštovními landaury pro 6—8 osob přímo z Krání do H. Jezerska.

Z *publikací našich* těšily se oba posud vydané díly průvodce po slovanských Alpách (Alpy saviňské i Alpy julské) nepopíratelně rostoucí oblibě a uznání, tak že pevně doufáme, že podnik tento i po stránce hmotné setká se se zdarem. K vydání dalších částí průvodce posud jsme se odhodlati nemohli pro nedostatek času a neúplnost materiálu. O *přípravách* však pilně se pracuje.

Alpský Věstník na dráze započaté zdárně pokračoval a došel uznání nejen v kruzích českých horolezců; nejednen lichotivý posudek ozval se o této naší publikaci již i v zahraničních a cizojazyčných listech odborných. Obsah Věstníku svědčí čím dále více, s jakou vážností členstvo naše pohlíží na ušlechtilé cíle rozumného alpismu, a nejednen z článků také posledních ročníků (Dr. Laxa „O původu Alp Julských“, Dr. Růžička „Skupina Višská“, „Skupina Kaninská“) snese zajisté měřítko daleko přísnější, než jaké obyčejně přikládá se podobným pojednáním odborných listů.

Terminologie horská přichystána je k tisku.

V říjnu minulého roku oslavilo ústřední družstvo v Lublani *desítiletí svého trvání*. Jak přirozeno, účastnili jsme se slavnosti svým zástupcem, i utuženy při té příležitosti znovu pásky bratrského přátelství. Bez pychy, ale s hrdostí a zadostučiněm přijali jsme při té příležitosti projevy uznání, jež se při jubilejní valné hromadě i slavnostním banketu působení českého odboru dostalo. V Praze oslavili jsme významnou památku společenským večerem, při němž předseda odboru promluvil o působení a dalších cílech SPD.

Kromě toho konána v uplynulém roce správním řada společenských večerů s přednáškami, o nichž podány zprávy podrobně ve spolkovém listě, pak obvyklá každoroční tombola, jež také loni vynesla pokladně spolkové vítaný zisk.

Nemalou atrakcí večírků našich jsou v poslední době zdařilé projekce obrázků z hor, vesměs originálů dle snímků jednotlivých členů odboru. Jakkoli stejně vděčně uznáváme všechny výkony v tom směru, nemůžeme přece opominouti zmíniti se o zvláštní obětavosti pp. Dr. B. Jedličky a inž. Al. Štěpána, kteří přecetnými diapositivy vlastní práce a umělecké ceny obecnstvu našemu připravili již vícekrát tak mnohou rozkošnou chvíli.

Večírek dne 4. ledna 1904, konaný ve velkém sále Žofinském na počest přítomnosti starosty lublaňského posl. pana Iv. Hribara podal

nám nejskvělejší důkaz sympatií vybraných kruhů české společnosti k nám.

Z vnitřního života spolkového dlužno se zmíniti ještě, že *změna stanov*, v které lonská valná hromada se usnesla, a jež hlavně dotýkala se změny organizace správy spolkové, došla úředního schválení, pak zřízení zvláštního *kroužku akademického*. S vřelými sympatiemi uvítali jsme splnění této dávné naší tužby a přejeme mladým a nadšeným spolupracovníkům našim všeho zdu. Že pojímá Akad. kroužek úkol svůj vážně, dokázal svým posavadním působením. Neobmezil se hned v prvním roce na činnost přípravnou a přednáškovou, nýbrž vyhlédl si také již oblast pro působení své v Julských Alpách. Také sympatickou myšlenku zřízení Alpského musea pojal kroužek do svého programu a zdárně pracuje k její uskutečnění.

Na konec sluší zmíniti se ještě o tom, že chováme naději v brzké uskutečnění dávného projektu v příčině zřízení alpské zahrádky při chatě. V poslední době vyjednávali jsme s některými odborníky, abychom jich přispění si zabezpečili a doufáme, že také tyto snahy naše v brzku povedou k cíli.

Počet členstva našeho odboru dostoupl celého půl tisíce. Žel, že řady jeho ani v tomto roce nezůstaly ušetřeny. Smrti vyrváno z nich několik vážených členů, jimž všem zachováváme vřelou vzpomínku. Jsou to pp.: vrchní inženýr Josef Ejem, Josef Gottwald, MUDr. Josef Mareček, MUDr. Josef Němeček, dvorní rada Dr. Josef Studnička, MUDr. Ed. Taun. —

Všichni, kdož působení naše v uplynulém roce jakýmkoli způsobem podporovali, zejména dámy a pánové, kteří přispěli ku zdu našich společenských večírků, přijmětež na tomto místě hluboký náš dík.

Výbor č. odb. S. Pl. D.

Seznam členů českého odboru Slov. Plan. družstva:

Členové zakládající:	
Český akciový pivovar v Budějovicích,	pan Jos. Novák, velkoobchodník, Praha,
pan Dr. Jan Deyl, univ. prof., Praha,	„ Fr. Nepomucký, Král. Vinohrady,
„ Čeněk Dusil, prof., Král. Vinohrady,	Obec král. města Plzně,
„ F. Hering, řídící továrny, Smíchov,	Obec král. hlav. města Prahy,
paní Emilie Heringová, chot říditele,	Obec Král. Vinohrady,
Smíchov,	pan Dr. Karel Pawlík, univ. prof.,
pan Dr. Karel Chodounský, univ. prof.,	Praha,
Smíchov,	„ MUDr. Ferd. Pečírka, vrchní polic.
paní J. Janošíková, chot univ. prof.,	lékař, Praha,
Praha,	paní Marie Písecká z Kranichsfeldů,
„ Jelínková-Doubková, Praha,	Smíchov,
pan Dr. V. Jirgl, mag. sekretář, Praha,	pan J. Písecký z Kranichsfeldů, archi-
„ Vlad. Kavalier, továrník, Sázava,	tekt, Smíchov,
„ K. Kubeš, řídící, Praha,	„ Dr. J. Podlipný, zemský advokát,
paní Marie Kulhavá, Král. Vinohrady,	Praha,
pan Dr. Frant. Kulhavý, c. k. okr. lékař,	paní Anna Prachenská, chot advokáta,
Král. Vinohrady,	Praha,
paní Maruše Neureutterová - Wodwár-	pan Dr. Stanislav Prachenský, zemský
ková, Praha,	advokát, Praha,
	„ Vlad. Prachenský, lékárník, Praha,
	„ Dr. Jiří Pražák, univ. prof., Praha,

pan MUDr. B. Souček, Praha,
 „ Karel Sproseč, techn. fin. kontrolor,
 Dobruška,
 „ Fr. Tomáš, vrchní inženýr, Praha,
 Vzájemné pojišťovací banka „Slavia“,
 Praha,

Členové činní:

pan Rud. Abram, právník, Praha,
 „ Jos. Adler, vrchní inženýr, Most,
 „ P. Antoš, sekční inženýr, Královce,
 „ Jos. Aušteký, učitel měst. škol, Kr.
 Vinohrady,
 „ Václ. Bartoň, posl. arch., Kr. Vno-
 hrady,
 „ Jar. Bartošek, inženýr, Smíchov,
 „ MUDr. A. Baštyř, zubní lékař,
 Praha,
 „ JUDr. E. Baštyř, advokát, Praha,
 paní K. Baumgartlová, choť továrníka,
 Karlín,
 pan JUDr. O. Beneš, kand. adv., Praha,
 „ V. Beneš, architekt, Praha,
 „ Ivan Bernot, filosof, Praha,
 „ J. Bidlo, technik, Praha,
 „ E. Binder, účetní a kustod, Praha,
 „ Th. Bitterlich, soukromník, Kladno,
 „ Jos. Bizjak, theolog, Ljubljana,
 „ A. Blažek, říd. obč. zál., Smíchov,
 „ M. Blecha, architekt, Karlín,
 „ Leo Bondy, továrník, Praha,
 „ Fr. Borovský, kustod prům. musea,
 Praha,
 „ JUDr. F. Bousek, vicesekr. minist.
 vnitra, Vídeň,
 „ R. Böhm, rev. Zem. banky, Praha,
 „ J. Bradáč, Smíchov,
 „ JUDr. V. Brauner, advokát, Praha,
 „ Arn. Brichta, říditel, Praha,
 „ Dr. L. Brtnický, profesor, Hradec
 Král.
 „ Ant. Cigoj, právník, Praha,
 slečna Věra Čalounová, učitelka, Král.
 Vinohrady,
 pan Jindř. Čapek, akad. sochař, Smíchov,
 „ J. Čelakovský, likvidátor, Praha,
 „ F. Čermák, právník, Praha,
 „ J. Čermák, právník, Praha,
 „ O. Červinka, úředník ob. plynáren.
 Praha,
 Česká společnost zeměvědná v Praze,
 paní E. Čtrnáctá, Praha,
 pan J. Daneš, kand. fil., Praha,
 „ K. Desenský, místodrž. koncipista,
 Praha,
 slečna E. Divišová, Praha,
 pan MUDr. J. Dlouhý, Praha,
 „ Fr. Dočkal, zem. zvěrolékař, Praha,
 „ Al. Domicil, právník, Zagorje,

slečna M. Doubková, učitelka, Jičín,
 J. M. Dr. J. Doubrava, biskup, Král.
 Hradec,
 pan K. Drož, říd. měst. škol, Plzeň,
 slečna T. Duchacká, učitelka, Smíchov,
 pan A. Duchoň, stavební rada, Smíchov,
 „ J. Durdík, úředník, Smíchov,
 „ P. Durdík, úředník zem. výboru,
 Smíchov,
 slečna A. Dvořáková, Král. Vinohrady,
 pan A. Dvořák, profesor, Benešov,
 „ A. Dvořák, inspektor v. v., Praha,
 „ E. Dvořák, úředník Zem. banky,
 Praha,
 paní K. Dvořáková, choť profesora, Be-
 nešov,
 pan V. Dvorský, právník, Praha,
 „ E. Eisenkoll, právník, Praha,
 slečna J. Emingrova, učitelka, Praha,
 pan J. Erlebach, učitel, Slaný,
 slečna M. Exnerová, učitelka, Podě-
 brady,
 pan Dr. VI. Fáček, zem. vicesekretář,
 Praha,
 „ J. Ferfolja, právník, Praha,
 „ Fr. Fiala, zem. stav. rada, Praha,
 „ Dr. K. Fiedler, c. k. okr. komisař,
 Jindř. Hradec,
 „ V. Filipovský, profesor, Tábor,
 „ J. Folberger, c. k. revident, Vídeň,
 „ H. Foret, fin. účet. revident, Praha,
 „ J. Franc, úředník čes. prům. banky,
 Praha,
 „ MUDr. O. Frankenberg, univ.
 profesor, Praha,
 „ JUDr. B. Franta, zem. rada, Smi-
 chov,
 „ MUDr. J. Franta, Praha,
 „ F. Franěk, krejčí, Praha,
 slečna A. Fričová, Praha,
 pan K. Frič, profesor, N. Město,
 „ Dr. J. Friedrich, Smíchov,
 „ F. Gasparin, profesor, Král. Vno-
 hrady,
 „ K. Gosler, účetní, Louny,
 slečna T. Goslerová, učitelka, Louny,
 pan F. Göttler, inženýr, Praha,
 „ JUDr. J. Haasz, zem. rada, Smi-
 chov,
 „ JUDr. K. Hádek, advokát, Smíchov,
 „ JUDr. E. Hácha, zem. vicesekretář,
 Smíchov,
 „ K. Hainc, kand. inž., Praha,
 „ F. Hanuš, sládek, Roudnice,
 „ F. Hausa, okr. tajemník, Smíchov,
 „ MUDr. J. Hausmann, assist. kliniky,
 Praha,
 „ Em. Hayne, technik, Praha,
 „ J. Havel, účetní, Karlín,
 „ K. Havelka, adj. lih. školy, Praha,

pan JUDr. F. Havrda, zemský sekretář,
 Smíchov,
 „ F. Hejtmánek, vrchní říd., Smíchov,
 „ J. Heller, místodrž. inženýr, Praha,
 „ Dr. B. Hellich, primář úst. choro-
 myslných, Praha,
 „ Dr. K. Henner, univ. prof., Praha,
 „ F. Heric, Král. Vinohrady,
 „ Dr. Hermann šl. Otavský, univ. pro-
 fesor, Praha,
 „ Č. Hevera, revident, Praha,
 „ JUDr. L. Heyrovský, univ. prof.,
 Praha,
 „ Dr. J. Hlava, univ. profesor, Král.
 Vinohrady,
 paní Olga Hlavová, choť univ. profesora,
 Král. Vinohrady,
 pan F. Hiller, vládní rada, Praha,
 „ F. Hirsch, profesor, Plzeň,
 „ V. Holejšovský ze Slavětína, Praha,
 „ Dr. J. Horbacevský, dvorní rada,
 Král. Vinohrady,
 „ Dr. M. Horníček, okresní lékař,
 Smíchov,
 „ Dr. J. Horných, lékař, Praha,
 „ Dr. K. Hostaš, advokát, Klatovy,
 „ F. Hozák, hl. pokl. české prům.
 banky, Praha,
 dp. P. K. Hrabá, farář, Sv. Filip (Ko-
 rutany),
 pan J. Hrabák, vrchní báb. rada, Praha,
 „ K. Hrazánek, vrchní říditel, Praha,
 paní A. Hrazánková, choť vrchní říditele,
 Praha,
 pan O. Hrazánek, technik, Praha,
 „ J. Hráský, prof. vys. škol tech-
 nických, Praha,
 „ Alf. Hrovin, technik, Praha,
 „ J. V. Hrubý, knihkupec, Plzeň,
 „ Dr. J. Hruška, star. města Kladna,
 „ Dr. J. Hřiva, Smíchov,
 „ Dr. J. Husník, Král. Vinohrady,
 „ J. Hušek, redaktor, Kr. Vinohrady,
 slečna A. Hynková, učitelka, Žižkov,
 pan F. Chodounský, ředitel, Praha,
 paní J. Chodounská, choť univ. prof.,
 Smíchov,
 720 slečna M. Chodounská, Smíchov,
 paní R. Chodounská, choť řed., Praha,
 pan Alb. Chvála, obchodník, Praha,
 „ Andr. Ipavec, filosof, Praha,
 „ Dr. B. Jahn, kand. adv., Kr. Vno-
 hrady,
 „ Dr. V. Janatka, Karlovy Vary,
 dp. K. Janda, farář, Nusle,
 pan Dr. V. Jandl, zám. lékař, Frýdlan,
 „ Dr. J. Janošik, univ. prof., Praha,
 „ Dr. V. Janovský, univ. prof., Praha,
 „ Dr. B. Jedlička, advokát, Praha,
 „ C. Jekovec, technik, Praha,
 „ F. Jenčí, technik, Praha,

pan Dr. L. Jeřábek, adj. soudní, Praha,
 slečna Zd. Jiroutková, učitelka, Libeň,
 „ M. Johnova, řed. hosp. školy,
 Kroměříž,
 pan Dr. F. Jokl, profesor, Brno,
 „ J. Jost, filosof, Praha,
 „ L. Jozek, říd. hosp. školy, Č. Brod,
 „ J. Kaň z Albestu, prof., Smíchov,
 „ J. Kabát, říditel, Velvary,
 „ Dr. F. Kabeš, advokát, Praha,
 „ V. Kacerovský, profesor, Smíchov,
 „ Ed. Kaizl, úředník banky, Karlín,
 „ A. Kašpar, uč. měst. škol, Smíchov,
 „ Fr. Kašpar, vrchní revident, Praha,
 „ Dr. L. Katz, advokát, Praha,
 „ Dr. V. Kavka, univ. docent, Praha,
 „ Dr. R. Kimla, univ. profesor, Praha,
 „ Jindř. Klazar, továrník, Dvůr Král.,
 „ MUDr. L. Klička, Vídeň,
 „ K. Klimeš, úřed. st. drah, Praha,
 „ A. Klimeš, továrník, Žižkov,
 pí. A. Klimešová, choť továrníka, Žižkov,
 Klub velocipedistů na Král. Vinohra-
 dech,
 Klub velocipedistů v Plzni,
 Klub českých turistů, Praha-II.,
 pan Dr. L. Klumpar, advokát, Praha,
 „ B. Kočí, nakladatel, Praha,
 „ B. Kočnar, továrník, Náchod,
 „ Dr. O. Kodym, Praha,
 „ V. Koleta, medik, Praha,
 „ Dr. J. Kolinský, zem. vicesekretář,
 Praha,
 „ J. König, zubní technik, Praha,
 „ K. Kordina, přednosta odb. prům.
 školy, Praha,
 „ M. Koršič, právník, Praha,
 „ J. Kořenský, říditel měst. škol, Smi-
 chov,
 „ K. Kořízek, odb. učitel, Úpice,
 „ A. Kostinec, profesor, Plzeň,
 „ J. Koubek, finanční rada, Vídeň,
 „ V. Koubek, učitel měst. škol, Praha,
 „ R. Kratochvíle, soudní sekretář,
 Praha,
 „ K. Krémář, lékárník, Rokycany,
 „ L. Kreh, poštovní rada, Praha,
 „ Dr. G. Kreiml, notář, Libochovice,
 „ Dr. R. Krejčí, zem. rada, Smíchov,
 slečna Zd. Krejčová, učitelka, Praha,
 pan J. Kressl, inspektor dráhy, Praha,
 „ J. Kretš, posl. arch., Praha,
 „ Mg. Ph. J. Kronbauer, relaxátor,
 Praha,
 slečna J. Kronbauerová, učitelka, Praha,
 paní M. Krotílová, Praha,
 Kroužek klubu českých turistů, Praha,
 pan A. Kröschel, velkoobch., Praha,
 „ J. Kruiš, majitel chem. laboratoře,
 Praha,

dp. P. V. Kubiček, katecheta, Loštice (Morava),
 pan A. Kubišta, měst. okres. dozorce, Praha,
 slečna M. Kubrychtová, ind. učitelka, Mn. Hradiště,
 pan Fr. L. Kučera, maj. chem. laboratoře, Praha,
 „ J. Kuffner, spisovatel, Praha,
 „ Dr. K. Kuffner, univ. prof., Praha,
 „ Zd. Kuffner, profesor, Roudnice,
 „ V. Kuček, technik, Praha,
 „ Dr. A. Kulháněk, zubní léc., Praha,
 slečna C. Kuzmánová, Praha,
 pan J. Kužel, továrník, Chrudim,
 paní H. Kvapilová, člen činohry Nár. divadla, Praha,
 pan J. Kvapil, spisovatel, Praha,
 „ Dr. J. Kvíčala, dvor. rada, Smíchov,
 paní M. Kvíčalová, choť dvorního rady, Smíchov,
 pan Dr. J. Kvíčala, kand. adv., Smíchov,
 „ Ivan Lah, filosof, Praha,
 „ A. Landa, zem. stav. rada, Praha,
 „ Dr. V. Langkramer, adv., Praha,
 „ Dr. O. Laxa, Praha,
 „ J. Leder, lékárník, Praha,
 „ B. Lederer, učitel, Kladno,
 „ L. Leifer, ředitel místodrž. účtárny, Smíchov,
 „ Dr. J. Lerch, lékárník a velkostatkář, Smíchov,
 „ G. Lindacker, kontr. techn. finan. kontroly, Turnov,
 „ J. Linder, účetní, Cerhenice,
 „ Dr. R. Lindner, ředitel. rada hyp. banky, Smíchov,
 „ Dr. F. Linhart, maj. domu, Smíchov,
 „ J. Linsbauer, technik, Praha,
 J. J. Ferd. princ z Lobkovic, Praha,
 pan Dr. E. Lokay, Praha,
 „ A. Löffler, školní rada, Praha,
 „ V. Mácha, maj. domu, Smíchov,
 „ V. Machulka, vrch. inž., Praha,
 „ Dr. E. Maixner, univ. prof., Praha,
 „ Zd. Malý, tajemník, Karlín,
 „ Dr. K. Mandl, zem. vicesekretář, Praha,
 „ Dr. K. Marek, advokát, Praha,
 „ L. Mareš, zem. rada, Smíchov,
 paní M. Marešová, choť zem. rady, Smíchov,
 pan Al. Markeš, theolog, Lublaň,
 „ J. Marn, univ. stud., Praha,
 „ F. Martinec, soukromník, Kr. Vinohrady,
 „ D. Marušič, právník, Gorica,
 „ E. Mašin, filosof, Praha,
 „ Dr. R. Matoušek, auskultant, Cheb,
 „ J. Mattuš, soudní adj., Ústí n. L.,

pan Dr. K. Mattuš, gen. ředitel Zem. banky, Praha,
 „ Ad. Mayer, úředník místodržitel, Praha,
 paní M. Mayerová, choť úředníka, Praha,
 slečna B. Maxantová, učitelka, Praha,
 pan N. Medvež, právník, Livek,
 slečna B. Mellanová, učitelka, Praha,
 „ T. Mellanová, učitelka, Praha,
 pan M. Meža, právník, Kr. Vinohrady,
 „ A. Mikeš, profesor, Praha,
 paní A. Mikulejská, Praha,
 pan F. Mikulejský, ředitel cukrovaru, Praha,
 slečna L. Mikulejská, Praha,
 „ M. Mikulejská, Praha,
 „ O. Mikulejská, Praha,
 pan Zd. Mikulejský, studující, Praha,
 „ Dr. Vl. Mladějovský, Praha,
 slečna J. Mlynářová, učitelka, Nusle,
 pan J. Mráz, vrch. úředník, Karlín,
 „ Ad. Mrázek, vrch. stav. komisař, Praha,
 „ MUDr. K. Mrázek, Praha,
 paní J. Müllerová, maj. domu, Smíchov,
 slečna Val. Myslivečková, Král. Vinohrady,
 pan Dr. R. Nedbal, advokát, Král. Dvůr,
 „ F. Nekut, profesor, Smíchov,
 slečna R. Nekutová, Smíchov,
 „ F. Neumanová, učitelka, Libeň,
 pan Dr. J. Němec, advokát, Karlín,
 „ J. Němec, vrch. revident, Hluboká,
 „ Aug. Novák, úředník banky, Praha,
 „ Jan Novák, mag. úředník, Praha,
 „ Vít. Novák, hudební skladatel, Kr. Vinohrady,
 „ A. Nýdrle, ředitel, Praha,
 Odbor klubu čes. turistů v Domažlicích,
 „ „ „ „ v Jičíně,
 „ „ „ „ v Jilemnici,
 „ „ „ „ na Kladně,
 „ „ „ „ v Klatovech,
 „ „ „ „ v Král. Dvoře,
 „ „ „ „ v Lounech,
 „ „ „ „ v Mělnice,
 „ „ „ „ v Náchodě,
 „ „ „ „ v Ném. Brodě,
 „ „ „ „ v Plzni,
 „ „ „ „ v Roudnici,
 „ „ „ „ v Příbrami,
 „ „ „ „ v Rokycanech,
 „ „ „ „ v Rychnově n. Kn.
 pan Vinc. Oehm, profesor, Praha,
 „ J. Otto, cis. rada, Praha,
 „ O. Ott, zem. stav. rada, Smíchov,
 slečna M. Paloušová, Praha,
 pan V. Pasovský, stav. rada, Praha,
 „ J. Paul, profesor, Kr. Vinohrady,

pan Dr. O. Pavlanský, mag. koncipista, Praha,
 „ J. Pavlíček, právník, Praha,
 „ Josip Pavlin, technik, Praha,
 „ M. Pelíšek, profesor, Praha,
 „ V. Pelly, Police n. M.,
 „ Dr. R. Perner, advokát, Praha,
 „ P. Pestotník, filosof, Praha,
 „ Dr. M. Pešina, univ. prof., Praha,
 „ Dr. V. Peták, starosta, Plzeň,
 „ A. Pflanzner, spol. maj. pivovaru, Praha,
 „ Dr. O. Pipek, Smíchov,
 „ Dr. K. Pippich, advokát, Chrudim,
 „ K. Pirjevec, filosof, Gorica,
 „ P. Pišek, auskultant, Smíchov,
 „ V. Pišek z Křanichfeldu, vrch. stav. komisař, Smíchov,
 „ E. Pištěk, architekt, Smíchov,
 „ A. Plíšek, zem. rada, Plzeň,
 „ A. Pliva, zem. insp. pivní dárky, Smíchov,
 slečna L. Plívová, učitelka, Smíchov,
 pan J. Podhajský, architekt, Smíchov,
 „ F. Pohl, profesor, Praha,
 slečna A. Pokorná, učitelka, Smíchov,
 pan Dr. K. šl. Pokorný, vrch. insp. drah, Král. Vinohrady,
 „ Dr. V. Pokorný, zem. koncipista, Smíchov,
 „ J. Polívka, c. k. účet. oficiál, Praha,
 „ Mg. Ph. J. Poici, Praha,
 slečna M. Prachenská, Praha,
 pan St. Prachenský, studující, Praha,
 „ Dr. Vojt. Prachenský, zem. vicesekretář, Praha,
 „ Mg. Ph. J. Preclík, Litija,
 paní G. Preissová, spisovatelka, Praha,
 pan J. Presel, technik, Praha,
 „ J. Přetnar, právník, Praha,
 „ F. Procházka, ředitel Zem. banky, Praha,
 slečna M. Procházková, Praha,
 pan H. Protivenský, správce cukrovaru, Hospozín,
 „ JUDr. M. Prunar, kand. adv., Li-bochovice,
 „ F. X. Prusík, c. k. profesor v. v., Král. Vinohrady,
 paní L. Prusíková, Král. Vinohrady,
 pan J. rytíř Purkyně, vrch. inženýr, Kr. Vinohrady,
 „ Dr. J. Reinsberg, univ. profesor, Praha,
 slečna H. Rosolová, Benešov,
 „ A. Roubínková, učitelka, Praha,
 pan Dr. A. Roušal, ředitel, Karlín,
 „ Dr. K. Rozsival, Brno,
 „ A. Růžicka, ředitel Živnostenské banky, Praha,
 paní B. Růžicková, choť inženýra, Praha,

paní M. Růžicková, choť řid. Živnost. banky, Praha,
 pan M. Růžicka, studující, Brno,
 „ P. Růžicka, inženýr, Praha,
 „ Dr. P. Růžicka, mag. rada, Praha,
 „ Dr. V. Růžicka, Praha,
 „ J. Rybář, stav. rada, Praha,
 slečna A. Řeháková, učitelka a spisovatelka, Praha,
 pan J. Sallač, profesor, Kr. Vinohrady,
 „ Jan Samec, továrník, Praha,
 „ V. Sedlák, velkoobchodník, Král. Vinohrady,
 „ H. Sekal, účetní české prům. banky, Brno,
 „ M. Sekera, okr. tajemník, Domažlice,
 „ J. Semanský, úředník prům. banky, Praha,
 „ Št. Seifert, Praha,
 „ Dr. F. Scherer, univ. prof., Praha,
 „ O. Schenek, vrch. inženýr, Kr. Vinohrady,
 paní L. Schmattová, Král. Vinohrady,
 slečna F. Schmiedlová, Praha,
 paní E. Schmidtová, Oberndorf,
 pan Dr. A. Schmidt, auskultant, Smíchov,
 „ Fr. Schmutzer, účetní řid., Praha,
 „ Otto Schreiber, lékárník, Žižkov,
 „ J. Schreyer, tajemník Jednoty záložen, Praha,
 „ Dr. V. Schuster, Praha,
 „ F. V. Schwarz, vrch. účetní zem. banky, Praha,
 „ J. Schwarz, lesmistr, Smíchov,
 „ J. Simla, profesor, Plzeň,
 „ Dr. F. Sitenský, zem. inspektor hosp. škol, Král. Vinohrady,
 „ J. Skokan, vrchní inženýr státních drah, Král. Vinohrady,
 Slov. akad. družstvo „Slovenija“, Vídeň,
 Slov. kat. akad. družstvo „Danica“, Vídeň,
 pan Em. Smetana, účetní okr. hosp. záložny, Smíchov,
 „ Al. Smolč, technik, Praha,
 „ Dr. V. Sommer, lékař, Košice,
 „ Dr. O. Souček, z. advokát, Praha,
 „ V. Staněk, velkoobchodník, Praha,
 „ E. Starý, právník, Praha,
 „ O. Starý, kand. archit., Praha,
 „ Mg. Ph. M. Stehlíček, Žižkov,
 „ F. Steinhäuser, obchodník, Plzeň,
 „ Fr. Stejskal, úředník Zem. banky, Praha,
 „ J. Strádal, kand. inž., Praha,
 „ JUDr. Z. Strobach, advokát, Praha,
 „ Dr. Č. Strouhal, c. k. dvorní rada, Praha,
 „ Karel Stüdl, vrchní úředník spoř., Praha,